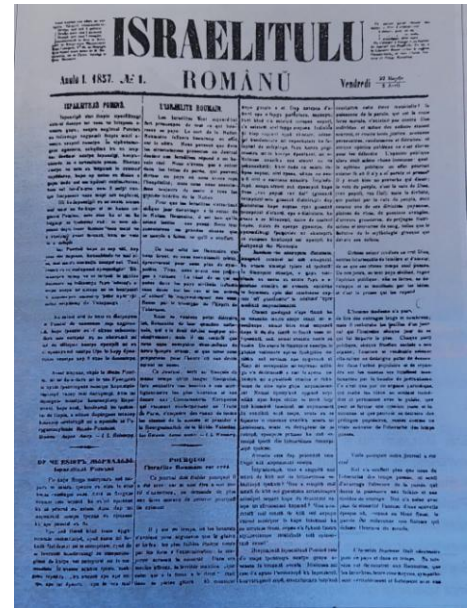
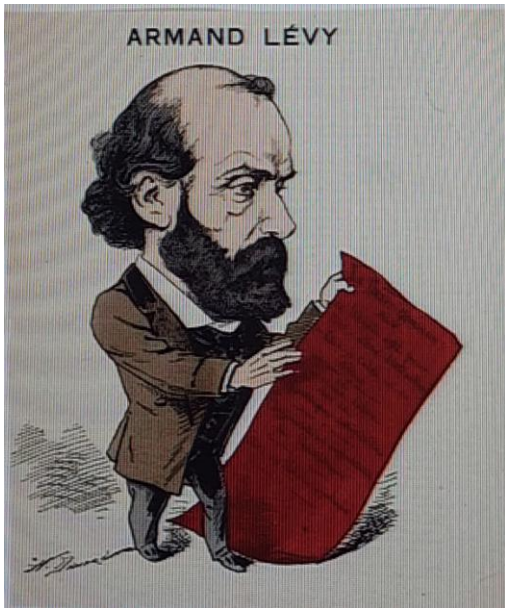

Povestea apariției primului ziar evreiesc în România

By: Ozy Joel

În mijlocul sec.19 pe teritoriul Românesc trăiau după aprecieri 134,000 evrei.

În anul 1856 sosește în București francezul Armand Levy (evreu după bunicul lui) chemat fiind de prietenii lui din timpul studiilor în Paris ,foștii exilați români după rebeliunea nereușită din 1848, C.A.Rosetti,I.C.Brătianu și frații Golescu. Motivul chemării lui era să-i ajute în lupta lor pentru Unirea Principatelor și pentru Independența.

Armand Levy,avocat,publicist,fire revoluționară ,luptător și-n alte tari ,își amintește de rădăcinile lui evreiești și vizitează Sinagoga Mare unde-l întâlnește pe Isac Leib Weinberg unul din conducătorii comunității evreiești.

Discuția între ei a fost punctul de plecare la scoaterea unui ziar evreiesc în Romania.

Armand Levy îl întreabă pe Weinberg :

-cum de nu aveți o gazetă evreiască?

-înseamnă că nu aveți probleme, că nu aveți despre ce scrie, că nu aveți pentru ce lupta,

-poate că nu sunteți evrei, deoarece : nu există evrei fără probleme,după cum nu existăprobleme fără evrei .

Daca ar exisa o gazetă ați fi putut avea satisfacția să faceți cunoscute problemele voastre și altora, să dovediți că luptați pentru ele cel puțin pe hârtie în lipsa armelor.

Weinberg înțelege că Armand Levy a atins o problemă acută,care trebuie rezolvată și că ar putea avea în el un ajutor.

Weinberg îi propune lui Levy să ia legătură cu Dr.Iuliu Barasch unul din personalitatiile importante ale comunității și cu care ar putea colabora în rezolvarea apariției primei gazete evreiești din Romania.

Intre cei doi se vă lega o prietenie care s-a concretizat prin apariția la București a primei gazete evreiești :

"ISRAELITUL ROMÂN" la data de 22.3 1857, sponsorizată de bankerul sefard Abraham Halfon(askenazimii erau săraci).

Scopul gazetei:

-lupta pentru emancipare,

-scoatera populației evreiești de sub influența fanatismului religios,

-integrarea Evreilor în țara gazdă (de reținut că existau în acest subiect conflicte cu cei care doreau să rămână evrei),

-coexistența pașnică între religii și între neamuri.

Gazeta a apărut numai 6 luni(24 de numere) în limba română (cu litere semi-chirilice) și-n limba franceză (pentru străinătate unde evreii români erau prost priviți).

Gazeta a fost prematură ,nu existau cititori de limba română.

În anii următori Dr.Iuliu Barasch a înființat școli pentru fete și băieți,iar în 1859 Naftali Popper mare învățat în Tora (tatăl exploratorului Țării de Foc,Iuliu Popper) în ziarul lui "Timpul" propunea o "reformă școlară" pentru că evreii învățând perfect limba română să poată avea o legătură cu elementele românești.

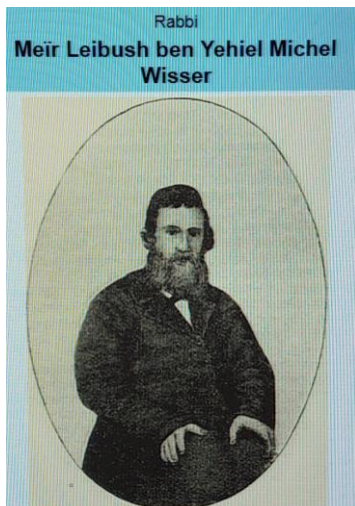
Articole apărute în primele numere ale gazetei evreiești:

1-în primul număr al ziarului din 22.3.1857 articolul lui Weinberg "Pentru cititori " explica cititorilor scopul ziarului.

2-alt articol a lui Weinberg din 5.4.1857 "Templul cel Nou" vorbește cititorilor despre idealul vieții lui,lupta pentru Modernizarea societății evreiești. El a fost vizionarul realizării unui templu nou ,modern (KOR-TEMPEL) după modelul celor din statele civilizate ale Europei,cu turnuri pe acoperiș,c-o capacitate de 300-400 de locuri,și cu-n OBER-CANTOR care să dirijeze corul de copii pentru serviciul divin .

Ideia construcției acestui templu care în final s-a concretizat prin realizarea

Templului Coral a fost aspru criticata la vremea respectivă de rabinul ultra orthodox Meir Leibus Malbim (care nu avea cultura modernă).

El pleda pentru un templu modest . Alte puncte de vedere ale lui: limba de învățământ în școli sa fie ivrit și gazeta să fie în idiș și ivrit. În 1864 rabinul Malbim vă fi scos din funcție.

3-alt articol în primul ziar a fost cel al Dr.Iuliu Barasch și a conținut două idei principale:

-o rugăciune către D-zeu pentru ca frații români să reușească în Unirea Principatelor și o cerere ca evreii Moldoveni să-l sprijine pe Alex.Ion.Cuza să fie Domnitorul lor,

-cere donații bănești, după puterea fiecăruia(Galbeni sau Parale) pentru ca românii să vadă că și " Evreii sunt Buni" .

Despre Dr.Iuliu Barasch și realizările lui mari în multe domenii s-a scris și merita de scris mult.

La 15 ani după moartea lui Dr.Iuliu Barasch,în 1878

,I.C.Brătianu(care n-a fost iubitor de evrei) spunea în Parlament cuvinte de apreciere despre marele cărturar evreu care a rămas nu doar în istoria evreilor ci și-n istoria culturii românești.

După primul ziar evreiesc Israelitul Român, în timp, au apărut sute de alte ziare si reviste,subiecte evreiești n-au lipsit.

Daca ziarele au apărut o perioada mai scurtă sau mai lungă nu este lucrul cel mai important.

Fiecare publicație a fost o etapă în lupta pentru supraviețuire a evreilor români și încercări de a conviețui cu populația autotohna.

Bibliografie :

1-Marius Mircu -Povestea presei evreiești din România,

2-Lya Benjamin-Istории de sertar.Despre evreii din România.